

Eesti Konjunkturiinstituut
Estonian Institute of Economic Research

Eesti toidukaupade positsioon siseturul 2021. aastal

Tallinn
Detsember 2021

Tellija: Maaeluministeerium

Projektgrupi koosseis: Albert Hansa, Kelly Tänav, Viivika Savina, Ingrid Niklus, Mati Reiman,
Marje Josing

Eesti Konjunkturiinstituut

Rävala 6 19080 Tallinn

Tel 668 1242

E-post: eki@ki.ee

<http://www.ki.ee>

Väljaande andmete kasutamisel või tsiteerimisel palun viidata allikale.

Sisukord

Sissejuhatus.....	4
Metoodika.....	5
Tulemused.....	7
Tabelid ja joonised.....	11
1. Kodumaiste ja imporditud tavatoidukaupade sortiment, jaehinnad ja osakaal käibes ..	11
2. Kaupluste omamärgitoodete, kodumaiste ja imporditud toidukaupade ja jookide hinnavõrdlus.....	16
3. Mahetoidukaupade ja -jookide sortiment, hinnavõrdlus tavatoodetega.....	17

Sissejuhatus

Siseturg on Eesti toiduainetööstusele olnud läbi aegade peamine müügikoht. Ostueelistuste uuringud on näidanud, et Eesti tarbija eelistab küll kodumaist toitu, kuid olenevalt tootegrupist tuleb tootjatel vähem või rohkem konkureerida ka importtoodanguga. 2020. aastal läbi viidud uuringus „Eesti elanike toidukaupade ostueelistused ja hoiakud“ (uuring sai valmis 2020. aasta detsembris) märkis kodumaise toidu eelistust kolm neljandikku tarbijatest. Tarbija eelistusi korrigeerib alati tugevalt tegelikult pakutav sortiment ja hind ning konkreetne ostuotsus sünnib sageli alles kaupluses.

Käesoleva uuringu eesmärgiks oli välja selgitada Eesti toidukaupade positsioon siseturul, nii kauplustes pakutavate toodete sortimendis kui ka osakaaluna kaupluste käibes. Uuriti ka kodumaiste ja importkaupade hinnatasemete erinevust. Uuringu tulemusi võrreldi 2020. ja 2019. aasta uuringute tulemustega, mis võimaldab hinnata Eestis toodetu konkurentsipositsiooni muutumist.

Kaubaketid on aina aktiivsemalt pakkumas nn omamärgitooteid, mis konkureerivad analoogsete bränditoodetega peamiselt hinna alusel. Antud töös on kauplustes toimunud vaatlustega kogutud informatsiooni omamärgi toodete pakkumise kohta ja analüüsitud, kuivõrd erineb kaubanduse omamärgitoodete jaehind sarnaste bränditoodete hinnast.

Uuringu kolmandas osas selgitati välja kodumaiste mahetoidukaupade- ja jookide sortimendi laius ning jaemüügi käive. Võrreldi mahetoidukaupade ja tavatoodete hindasid.

Metoodika

Kodumaiste ja imporditud tavatoidukaupade sortiment, jaehinnad ja osakaal käibes

Kaupluste sortimendivaatlus viidi läbi nelja suurema toidukaupluste keti (Coop, Selver, Maxima, Rimi) suuremates kauplustes 2021. aasta septembri jooksul. Antud vaatluse alla kuulusid ainult tavatooted (mitte mahetooted). Sortimendiuuringus fikseeriti kodumaiste ja imporditud toodete sortimendi laius, toodete hinnad ja pakendi suurused. Keskmise sortimendi ja keskmiste hindade arvutamisel arvestati kauplusekettide osakaalusid jaemüügi käibes.

Tulemuste võrdlemiseks 2020. ja 2019. aasta seisuga kasutati Konjunkturiinstituudi poolt samades kauplustes nendel aastatel tehtud sarnase uuringu andmeid.

2021. aasta septembris läbi viidud tavatoidukaupade sortimendi laiuse uuringu objektiks oli 24 kaubagruppi: piim, juust (laagerdatud poolkõva), määردهjuust, jogurt, või, kohupiim, jäätis (0,4-1-liitrises topsis ja karbis), toiduõli, veiseliha (jahutatud, maitsestatamata), sealiha (jahutatud, maitsestatamata), linnuliha (jahutatud, maitsestatamata), lihakonservid, keeduvorstid ja viinerid, suitsuvorstid, suitsuliha, leib, nisujahu, küpsised, õlu, viin, mahlad ja nektarid, kaerahelbed, konservkurk, värske kala.

Lisaks fikseeriti igas kaupluses kodumaiste ja imporditud tavatoidukaupade hinnad järgmiste indikaatorkaupade (kaubagruppide) kohta:

1. piim – 1-liitrises kile- ja purepakendis 2,5% ja 3,5% maitsestatamata lehmapiim
2. juust – maitsestatamata Edam, Gouda, Tilsit, v.a alla 200 g viilutatud väikepakendid
3. määردهjuust – karpides määرده- ja toorjuustud
4. jogurt – 125-500 g (mets)maasikajogurtid
5. või – vähemalt 82% rasvasusega maitsestatamata või
6. kohupiim – 200-250 g pakid, 300-500 g torud
7. vaniljejäätis 0,8-1-liitrises pakendis, 1 liitri hind
8. toiduõli – 1-liitrised kuumpressitud rapsiõlid
9. veiseliha – jahutatud, maitsestatamata guljašš, strogonov
10. sealiha – jahutatud, maitsestatamata kaelakarbonaad, kondita praetükk
11. linnuliha – jahutatud, maitsestatamata broilerikintsud
12. lihakonservid – koduloomadest ja -lindudest, v.a pasteetid
13. keeduvorstid ja viinerid – kõik, v.a alla 200 g viilutatud väikepakendid
14. suitsuvorstid – kõik täis-, pool- ja toorsuitsuvorstid, v.a alla 200 g viilutatud väikepakendid
15. suitsuliha – kõik, v.a alla 200 g viilutatud väikepakendid
16. leib – kõik, v.a tasku-, tera- ja koorikleivad ja käsitööleivad
17. nisujahu – kõik, v.a käsitööjahud ja täisterajahud
18. küpsised – enamlevinud kõvad ilma täidise ja katteta pakiküpsised

19. õlu – 0,33-0,5-liitrised plekkpurgid, ka alkoholita
20. viin – alkoholisisaldusega 35-45%, 0,7-1-liitrised pudelid
21. mahlad ja nektarid – 1-liitrised õunamahlad
22. kaerahelbed – maitsestatamata tavalised, röstitud ja kiirkaerahelbed
23. konservkurk – terved lisanditeta marineeritud kurgid kuni 1-liitristes klaaspurkides
24. värske kala – forell (või forellifilee)

Kaupluste omamärgitoodete, kodumaiste ja imporditud tavatoidukaupade ja -jookide hinnavõrdlus

Hinnavõrdlus viidi läbi nelja suurema toidukaupluste keti (Coop, Selver, Maxima, Rimi) kauplustes. Kodumaiste ja imporditud toidukaupade ja jookide hinnavõrdlusele kaasati kuni 5 madalama kilo- või liitrihinnaga (munadel 10 tk) toodet. Kusjuures ühes tootegrupis võeti võimalusel võrdlusele sama arv kodumaiseid ja imporditud tooteid. Keskmiste hindade arvestamisel võeti arvesse kauplusekettide osakaalud müügikäibes.

Kodumaiste mahetoidukaupade ja -jookide sortiment, hinnavõrdlus tavatoodetega ja müügikäibe

Kodumaiste mahetoidukaupade ja -jookide sortimendivaatlused viidi läbi 2021. aasta septembri esimesel nädalal Tallinna kuues toidukaupluses (Selver, Rimi sh Talu Toidab ala, Stockmann, Ökosahver, Mahemarket ja Biomarket). Vaatluse käigus registreeriti kodumaise mahetoote nimetus, tootja, pakendi suurus ja hind. Eraldi tootenimetusena fikseeriti kõik kohalikud mahetooted, mille nimetus, tootja või pakendi suurus oli erinev. Maitse- ja ravimtaimede sortimenti vaadati lisaks neljas apteegis (Apotheka, Südameapteek, Benu Apteek ja Euroapteek). Sortimendi nimekirja liideti 2021. aastal Ökosahvris müügil olnud hooajalised mahetooted (värsked puuviljad, köögiviljad, marjad jms). Mahetoodete jaehindadega võrdlemiseks koguti võimalikult sarnaste tavatoodete hinnad Tallinna kolmest suurest ketikauplusest (Selver, Prisma ja Rimi) ning eelnevalt nimetatud apteekidest. Tavatoodete hulgast valiti võrdluseks Eesti tootjate tooted, mis omadustelt ja pakendi suuruselt on mahetoodetele kõige sarnasemad. Mahetoodetega võrdluses olevate tavatoodete hinnad võivad seetõttu olla erinevad teistest EKI poolt kogutud ja avaldatud jaehindadest.

Mahetoodete müügikäibe välja selgitamiseks viis EKI 2021. aasta kevadel ja sügisel läbi suuremate mahetootjate ja -käitlejate küsitluse 2020. aasta müügitulemuste kohta. Andmeid avaldasid 315 tootjat/käitlejat ja nendest lähtuvalt arvutas EKI välja tootjate ja käitlejate mahetoodete müügikäibe (müük kauplustele, otsemüük ja müük valdavalt jaekauplusi varustavatele vahendajatele). Mitmed ettevõtted ei olnud nõus küsitlusele vastama, tuues põhjuseks ajapuuduse, juba piisavalt suure andmete esitamise kohustuse ja põhimõtte, et küsitlustele ei vastata ning ärisaladusi ei avaldata.

Mahetoidukaupade ja -jookide müügikäibe väljaarvutamiseks lisati tootjatelt/käitlejatelt saadud andmetele jaekaubanduslikuks juurdehindluseks Statistikaameti poolt avaldatud 2020. aasta kvartalite keskmine kaubanduslik juurdehindlus toidukaupade, jookide ja tubakatoodete jaemüügiga tegelevates spetsialiseeritud kauplustes (2020. aasta kvartalite keskmine juurdehindlus 31,60%). Mahetoidukaupade ja -jookide müügikäivet võrreldi Statistikaameti 2020. aasta toiduainete jaemüügi andmetega spetsialiseerimata kauplustes.

Tulemused

Sortiment

Eesti Konjunkturiinstituudi poolt 2021. aasta septembris läbiviidud sortimendi- ja hinnavaatluse käigus kaardistatud tootegruppides oli kodumaiste tavatoodete osakaal sortimendis kokku 58% (2020. aastal 57%).

Kodumaiste toodete osakaal sortimendis oli suurim keeduvorstide ja viinerite (96%), piima (91%), sealihaga (83%), suitsuliha (83%) ning leiva (83%) tootegrupi sortimendis. Importkauba osakaal sortimendis oli suurim toiduõli (93%), kaerahelveste (84%) ja kala (77%) tootegrupis (joonis 1.1).

2021. aastal oli kodumaiste toodete valik ülekaalus 24 kaubagrupist 16-s (2020. aastal 17-s kaubagrupis).

2021. aastal suurenes (2020. aastaga võrreldes) kohalike toodete sortiment 24-st tootegrupist 12-s (juust, määridejuust, või, kohupiim, jäätis, toiduõli, veiseliha, keeduvorstid, suitsuvorstid, küpsised, õlu ja kaerahelbed). Importtoodete sortiment suurenes 15-s tootegrupis (juust, või, kohupiim, jäätis, toiduõli, veiseliha, linnuliha, lihakonservid, suitsuliha, leib, õlu, mahl, kaerahelbed, konservkurk ja kala).

Viimasel kolmel aastal on kasvanud või, jäätise, toiduõli, sealihaga, leiva, küpsiste, mahla ja õlle sortiment, kuid suitsuliha sortiment on mõnevõrra langenud. Kolme viimase aasta võrdluses on kasvanud imporditud linnuliha, lihakonservide, suitsuvorstide, leiva, õlle, mahla ja kaerahelveste sortiment, kuid imporditud juustu, jogurti, või, kohupiima, jäätise, sealihaga ja küpsiste sortiment on langenud.

Viimase viie aasta võrdluses on kasvanud kodumaise või, juustu, jäätise, sea- ja veiseliha, küpsiste, mahla ning viina ja õlle sortiment, kuid kodumaise nisujahu ja linnuliha sortiment on langustrendis. Viie viimase aasta võrdluses on kasvanud imporditud juustu, kohupiima, jäätise, veise- ja linnuliha, leiva, nisujahu ja kaerahelveste ning viina ja õlle sortiment, imporditud jogurti sortiment on langustrendis.

Kõige laiem oli 2021. aastal õlle sortiment, mida oli keskmiselt 296 nimetust kaupluse kohta (158 kodumaist ja 138 imporditud) (tabel 1.1). Küpsiseid oli pakkumises 164 nimetust (47 kodumaist ja 117 imporditud), viina 131 (53 kodumaist ja 78 imporditud), juustu 129 nimetust (79 kodumaist ja 50 imporditud), mahla 123 (43 kodumaist ja 80 imporditud). Kodumaise õlle sortiment on märgatavalt kasvanud Selveris (samas kasvas ka imporditud õlle sortiment). Kodumaiste küpsiste sortiment oli kõige laiem Coopis ja Selveris ning kõige kitsam Maximas ja Rimis, samas Maxima kauplustes oli kõige laiem imporditud küpsiste sortiment. Kodumaise juustu sortiment on märgatavalt kasvanud Selveris (samas kasvas ka imporditud juustu sortiment) ja mõnevõrra Coopis. Kodumaise viina sortiment kasvas mõnevõrra Coopis ja Maximas, samas imporditud viina sortiment kasvas veidi Coopis ja Selveris. Kodumaise mahla sortiment kasvas veidi Coopis ja Maximas (samas mõlemad kaubandusketid laiendasid imporditud mahla sortimenti), kuid langes Selveris ja Rimis.

Juhtpositsioonil sortimendi kasvus olid suitsuvorstid, kus valik kaupluses kasvas 2021. aastal võrreldes eelmise aastaga 21 kohaliku sordi võrra. Kodumaise juustu sortiment suurenes 12, keeduvorstide 10, määridejuustu 9, kohupiima ja õlle 8, jäätise ja toiduõli 3, küpsiste, või ja veiseliha 2 ning kaerahelveste valik ühe toote võrra keskmiselt kaupluse kohta. Importtoodetest suurim kasv sortimendis oli õllel (+15 toodet), järgnesid mahl (+12), lihakonservid, juust, jäätis, kaerahelbed ja konservkurk (+4), kohupiim,

suitsuliha ja linnuliha (+3), toiduõli, veiseliha ja kala (+2) ning või ja leiva valik ühe toote võrra keskmiselt kaupluse kohta.

Kodumaise suitsuliha valik vähenes aastaga 9 toote, leiva valik 8, jogurti valik 7, linnuliha 5, sealihaga ja konservkurkide 2 ning piima ja kala valik 1 toote võrra keskmiselt kaupluse kohta. Importtoodetest vähenes sortiment enim jogurti osas (-11 toodet keskmiselt kaupluse kohta).

Hinnad

24-st vaatluse all olnud kaubagrupist olid kodumaised tooted odavamad 14-s kaubagrupis (2 toote võrra vähem kui 2020. aastal). Importtooted olid odavamad 10-s kaubagrupis (jäätis, veiseliha, liha-konservid, keeduvorstid ja viinerid, küpsised, kaerahelbed, konservkurgid ja kala) (tabel 1.2). 2020. aastal olid importtooted odavamad 8-s kaubagrupis.

Kaupluste **omamärgitooted** on enamasti odavamad kui analoogsed kodumaiste tootjate kaubamärgiga kaubad. Kõige suurem oli kaupluste omamärgitoodete ja kodumaise tootja kaubamärgi toodete hinnavahe kaerahelveste, marineeritud kurkide ja maasikamoosi puhul (tabel 2.1).

Osakaal käibes

19-s kaubagrupis andis kodumaine kaup üle 50% käibest ja 7-s tootegrupis üle 80% käibest ehk jäi 2020. aasta tasemele. Kodumaise juustu käive küündis esmakordselt 80%-ni. Kodumaine kaup on käibes valdav (üle 90%) piima, keeduvorsti ja suitsuliha tootegrupis (tabel 1.3; joonis 1.2).

2021. aastal paranes Eesti toidukauba positsioon võrreldes 2020. aastaga (jaekettide hinnangul) 5 tootegrupi käibes: juust, konservkurk, küpsised ja kaerahelbed (joonis 1.2). Eesti toodetest kasvatas käibes osakaalu kõige enam juust (7 protsendipunkti) ja konservkurk (3 protsendipunkti). Vähenes kodumaise kauba osakaal käibes kõige enam leiva (5 protsendipunkti), nisujahu (4), suitsuvorstide (3) ja lihakonservide (3) grupis.

Viimase kolme aasta võrdluses on käibes osakaalu kasvatanud Eesti juust (11 protsendipunkti), õlu (10), või (6), küpsised (4), linnuliha (3), nisujahu (3), konservkurk (3), jäätis (2), sealihaga ja kaerahelbed (2).

Viimase viie aasta võrdluses on käibes osakaalu kasvatanud Eesti juust (24 protsendipunkti), või (18), veiseliha (12), sealihaga (10), küpsised (9), mahl (8), konservkurk (4), jäätis (3) ja määrdejuust (1). Sama perioodi jooksul on käibes osakaalu langetanud Eesti nisujahu (10 protsendipunkti), suitsuvorstid (7), viin (6), kala (4), toiduõli (4), leib (3) ja keeduvorstid (2). Samas viina ja toiduõli käive on stabiliseerunud viimase kolme aasta jooksul.

Suurim kohaliku toidukauba osatähtsus jaekettide käibes oli ostujuhtide esitatud andmeil Coopis, järgnesid Selver ja Rimi.

Mahetooted

Kodumaiste mahetoodete sortimendis oli 2021. aasta vaatluse ajal 2067 toodet (tabel 3.1), mis on 136 toote ehk 7% võrra enam kui 2020. aastal. 2021. aastal oli kogusortimendi juurdekasv aeglasem kui 2020. aastal. Sortimendi hulka on loetud ka Ökosahvris vaatlusevälisel ajal müügil olnud hooajalised tooted (värsked marjad, puu- ja juurviljad ning neist valmistatud tooted). Sortiment kasvas 2021. aastal

enamikes suuremates tootegruppides, välja arvatud mee ja meetoodete, puuviljade, marjade ja neist valmistatud toodete, valmistoitude ja magustoitude ning muude toodete tootegruppides. Väiksemates alagruppides langes sortiment pagari- ja kondiitritoodete, õlide, kartuli, puuviljade ja marjade ning neist valmistatud toodete osas.

Suurima osakaalu kogusortimendist moodustavad endiselt tera- ja kaunvilja ning õlitooted (19%), mille osakaal sortimendis kasvas aastaga ühe protsendipunkti võrra. Samapalju kasvas osakaal kogusortimendis maitse-, ravimtaimede ja teede, piimatoodete ja beebitoitude tootegrupil (osakaal vastavalt ja 15%, 9% ja 3%). Suur on ka kartuli, köögivilja ja neist valmistatud toodete (14%) osakaal. Puuviljade, marjade ja neist valmistatud toodete (osakaal kogusortimendist 12%), valmistoitude ja magustoitude (4%) ning muude toodete osakaal (6%) langes ühe protsendipunkti võrra. Ülejäänud tootegruppide osakaalud võrreldes eelmise aastaga ei muutunud. Väikseima osakaaluga on endiselt munad, mis moodustavad kogusortimendist 0,7%.

Suurim sortimendi kasv oli tera-, kaunvilja ja õlitoodete tootegrupis, kuhu lisandus aastatagusega võrreldes 40 tootenimetust. Peamiselt lisandusid erinevad teravilja- ja jahutooted. Sortimendi kasvult järgnes maitse-, ravimtaimede, teede tootegrupp, kuhu lisandus aastaga 39 tootenimetust. Piimatoodete sortiment kasvas 28 tootenimetuse võrra – lisandus erinevaid jogurteid, kohupiimasid, juustusid ja jäätiseid. Kartuli ja köögivilja tootegruppi lisandus 21 tootenimetust, millest valdava osa moodustasid erinevad töödeldud köögiviljatooted. Maheköögiviljade hulgas on palju tooteid, mida kodumaiste tavatoodete hulgast leiab harva või üldse mitte – värvilised porgandid, peedid, sibulad, nn beebijuurviljad, võrsed, idud, erilised sordid (erinevad kapsa- ja kõrvitsasordid). 16 tootenimetuse võrra laienes beebitoitude sortiment, kuhu olemasolevad tootjad lisasid mitmeid uusi maitseid. Liha ja lihatoodete sortimenti lisandus aastaga 15 tootenimetust. Lihatoodete sortimenti lisandusid käesoleval aastal ka erinevad külmutatud ja värsked broileri lihatooted.

Puuviljade, marjade ja neist valmistatud toodete sortiment vähenes 11 tootenimetuse võrra. Vähenes müügile jõudnud erinevate õunasortide arv ning valmistoodete osas on muudetud erinevaid maitse-kombinatsioone ja pakendeid. Kuigi valmistoitude ja magustoitude tootegrupis vähenes sortiment 10 tootenimetuse võrra, pakutatakse tarbijatele endiselt mitmekesisest valikut erinevatest salatitest, suppidest, magustoitudest ning taimetoitudest.

Mahetoodete sortiment muutub pidevalt. Mitmeid tooteid valmistatakse vaid lühiajaliselt vastavalt toorme kättesaadavusele (väiksemad tootjad ei osta toorainet kokku, vaid kasutavad ainult enda toorainet) ja hooajalisele nõudlusele (piparkoogid, piparkoogitainas, verivorstid, vastlakuklid, toorsalatid, spetsiifiliste lisanditega tooted vms). Pidevalt töötatakse välja ja katsetatakse uusi maitseid ja tooteid, et teistest eristuda. Sageli jäävad tootekatsetustest ettevõtte toodangu sortimenti alles vaid mõned. Lisaks toimub sortimendis palju muutusi seoses tootjate ja toodete vahetumisega tootegrupisiseselt ilma et see tootegrupi lõplikus sortimendis suurusel kajastuks. Iga aastaga muutub kaupluste mahetoodete valik mitmekesisemaks ning aina suuremale osale tavatoodetele on võimalik leida mahetoodete hulgast alternatiiv, kuid endiselt igapäevaselt tarbitavaid toidukaupu jõuab tavapoe lettidele vähe ning valik sõltub rohkem kui tavatoodete puhul kaubapäevadest (sageli on riiulid enne uue kauba saabumist tühjad või säilivustähtaeg väga lähedal). Samuti on värskete mahe kartulite, köögi- ja puuviljade hooaeg lühike. Paljud kiiremini riknevad tooted (värsked marjad) suuremate tavapoodide lettidele ei jõuagi.

Mahetoodete sortimendivaatlus toimub septembri esimesel nädalal ja seetõttu võib kauplustes aasta jooksul müügil olla rohkem erinevaid mahetooteid. Suurimat valikut mahetoidukaupu ja -jooke pakkus 2021. aastal Õkosahver, milles oli müügil vähemalt 1170 kodumaist mahetoodet. Sortimendi osas järgnesid Talu Toidab ja Rimi hüpermarketi ala kokku vähemalt 790, Biomarket 350, Stockmann 210, Selver 200 ja Mahemarket 150 kodumaise mahetootega. Apothekas, Südameapteegis ja Benu Apteegis oli vaatluse hetkel müügil 30 ja Euro Apteegis 25 tootenimetust maitse- ja ravimtaimi ning teesid. Üldiselt on apteekides maitse- ja ravimtaimede ning teede sortimendi muutused sügisel väikesed ja valik on lai, kuid kevadiseks viirustehooajaks sageli mitmeid tooteid ei jagu.

2021. aasta septembris läbi viidud kodumaiste mahe- ja tavatoodete hinnavõrdlusest lähtuvalt on mahetooted kauplustes müügil kõrgema hinnaga kui analoogsed tavatooted (tabel 3.2). Eranditeks on osad taimeteed, piimatooted ning liha ja lihatooted, kus mahetooted on sageli odavamad kui tavatooted või oluliselt väiksema hinnaerinevusega kui teised mahe- ja tavatooted. Kuigi aastataguse ajaga võrreldes on hinnavahe enamikel kartuli ja köögivilja gruppi kuuluvatel toodetel vähenenud, on sealset hinnavahe võrreldes tavatoodetega siiski suurimad. Mahekapsas maksis 2021. aasta septembris ligi 7 korda rohkem kui tavakapsas, lahtine maheporgand 6 ja mahepeet üle nelja ning mahekaalikas enam kui 2 korda rohkem kui vastav tavatoode. Lahtine mahekartul on enam kui 2,5 korda kallim kui lahtine tavakartul.

2021. aastal võrreldes 2020. aastaga piimatoodete hinnad pigem langesid. Erandiks olid maitsestatamata jogurt (mahejogurti ja tavajogurti hinnad tõusid vastavalt 4% ja 9%) ja mahejäätis (hinnatõus 15%, tavajäätise hind langes 1,5%). Samuti kallinesid mahe- ja tavajuust, kuid nende hinnatõus oli jogurti ja jäätisega võrreldes oluliselt väiksem (mahejuustu ja tavajuustu hinnad tõusid vastavalt 2% ja 1%). Piima hind on aastaga langenud - mahepiima hind langes 2% ja tavapiima hind 3%. Hinda on hoidnud madalal mitmete kauplusekettide kampaaniad, mille abil pakutakse klientidele pikema perioodi jooksul konkurentidest oluliselt soodsamat hinda.

Munade hinnad on aastaga langenud. Nii mahe kui ka tava M suuruses kanamunade keskmine hind langes 5%.

Lihatoodetest on hinnad tõusnud enim tavalihatoodetel. Mahelihatoodete hinnad on pigem langenud või on olnud hinnatõus oluliselt väiksem, kui analoogsetel tavatoodetel. Enim kallines aastaga tavaveise hakkliha ja tava lihaveise antrekoot (vastavalt 12% ja 13%). Mahetoodetest kallinesid enim mahelihaveise kuubikud 5%.

Teravilja- ja jahutoodetest kasvasid hinnad enim tavatoodetel - nisujahu 10% ja rukkijahu 7%. Mahe- rukkijahu hind tõusis 5% ja nisujahul langes 2%. Maheleiva hind langes 2%, tavaleiva hind tõusis 1% ja tava käsitöö leival 11%.

Nii mahe- kui ka tavakartuli ja köögivilja hinnad tõusid. Lahtine mahekartul ja tavakartul kallinesid aastaga vastavalt 7% ja 18%. Pakitud mahekartul ja tavakartul kallinesid mõlemad 8%. Maheporgand kallines aastaga oluliselt enam kui tavaporgand. Lahtise maheporgandi hind tõusis aastaga 33% ja pakitud maheporgandi hind 35% ning lahtine ja pakitud tavaporgand kallinesid vastavalt 3% ja 9%. Tavapeet maksis tänavu 49% ja mahepeet 9% rohkem kui eelmisel aastal.

Maheõuna hind langes 7%, seevastu tavaõuna hind tõusis 7%. Enim langes vaarika-mustsõstramoosi hind (mahe 19% ja tava 12%) ja naturaalse õunamahla hind (mahe 7% ja tava 21%).

Kodumaiste mahetoidukaupade ja -jookide müügikäive oli 2020. aastal mahetootjate ja -käitlejate küsitluse tulemuste põhjal 23 miljonit eurot (koos otsemüügiga), mida on 4,4 miljonit ehk 24% enam kui 2019. aastal. Ekspert hinnangule tuginedes moodustab kodumaise mahetoodangu jaekäive kogu mahetoodangu jaekäibest ca 30%. Kogu mahetoidukaupade jaeturumaht on EKI arvutuste kohaselt vähemalt 76,5 miljonit, mis on 24% enam kui 2019. aastal, mil see oli 61,8 miljonit.

Statistikaameti andmetel oli 2020. aasta toiduainete jaemüük spetsialiseerimata kauplustes ilma alkoholsete jookide ja tubakata 1,8 miljardit eurot.

2020. aastal moodustas kogu mahetoidukaupade jaeturumaht toidukaupade jaeturumahust 4,3% (2019. aastal 3,7%). Kodumaiste mahetoodete osa oli toidukaupade jaemüügist EKI andmetel **1,3%** (koos otsemüügiga).

Tabelid ja joonised

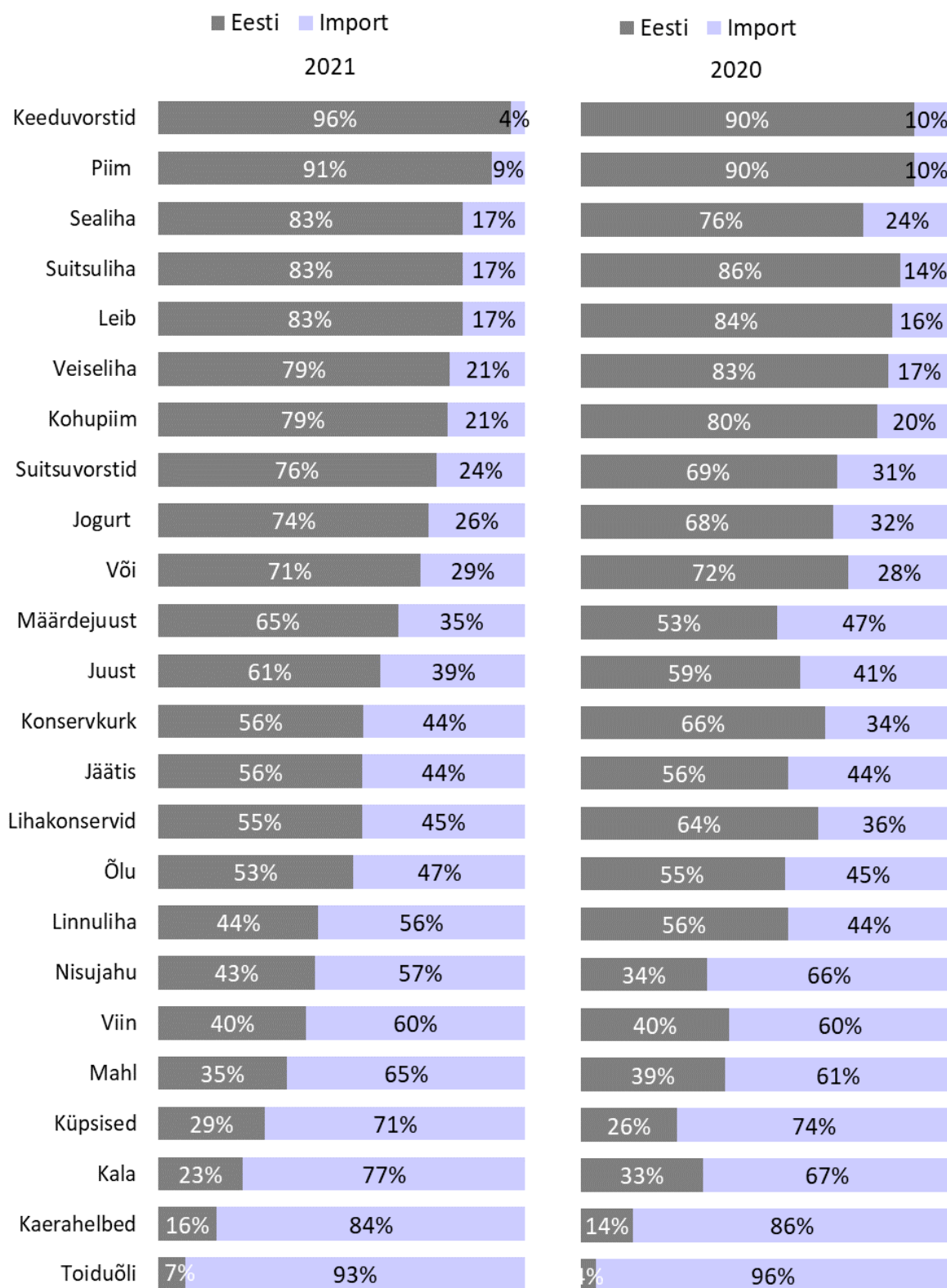
1. Kodumaiste ja imporditud tavatoidukaupade sortiment, jaehinnad ja osakaal käibes

Tabel 1.1. Kodumaiste ja importkaupade sortimendi laius (nimetuste arv keskmiselt kaupluses)

Kaubagrupp	2021 Eesti kaup	2021 Import	2020 Eesti kaup	2020 Import	2019 Eesti kaup	2019 Import
Piim	16	2	17	2	17	2
Juust	79	50	67	46	79	56
Määrdejuust	36	19	27	24	35	19
Jogurt	77	28	84	39	78	33
Või	12	5	10	4	9	7
Kohupiim	77	21	69	18	73	28
Jäätis	47	38	44	34	39	46
Toiduõli	6	69	3	67	3	67
Veiseliha	23	6	21	4	20	7
Sealiha	22	4	24	7	15	10
Linnuliha	11	15	16	12	12	10
Lihakonservid	19	15	19	11	21	8
Keeduvorstid, viinerid	69	3	59	7	63	4
Suitsuvorstid	74	24	53	24	72	15
Suitsuliha	92	19	101	16	106	19
Leib	79	17	87	16	73	7
Nisujahu	6	8	6	12	6	7
Küpsised	47	117	45	124	31	145
Õlu	158	138	150	123	122	127
Viin	53	78	53	80	54	81
Mahlad, nektarid	43	80	43	68	36	69
Kaerahelbed	3	16	2	12	2	13
Konservkurk	16	13	18	9	16	12
Värske kala	2	8	3	6	3	7

Allikas: Eesti Konjunkturiinstituut

Joonis 1.1. Kodumaise kauba osatähtsus sortimendis (% nimetuste arvust)

Tabel 1.2. Kodumaiste ja importkaupade keskmised hinnad (€/kg)

	2021 Eesti kaup	2021 Import	2020 Eesti kaup	2020 Import	2019 Eesti kaup	2019 Import
Piim (2,5%-3,5% 1-l kile- ja purepakk)	0.73	0.69	0.73	0.75	0.74	
Juust (Edam, Gouda, Tilsit)	9.13	14.75	8.87	13.50	9.31	14.99
Määrdejuust (karpides)	7.95	10.33	7.49	9.03	7.85	11.50
Jogurt (125-500 g maasikajogurt)	3.96	4.14	3.58	4.11	3.50	3.58
Või (vähemalt 82% maitsestatamata või)	9.70	11.47	10.11	12.33	10.30	13.85
Kohupiim (200-500 g pakid ja torud)	3.82	4.67	3.78	4.19	3.74	4.86
Jäätis (vaniljejäätis 0,8-1 liitrisel pakis € l)	2.99	2.43	2.49	1.86	3.09	2.11
Toiduõli (1-L kuumpressitud rapsiõli)	2.17	2.43	1.92	2.19	1.89	2.07
Veiseliha (guljašš, stroganov)	11.51	8.45	11.84	8.03	11.81	
Sealiha (kaelakarbonaad, praetükk)	6.96	5.83	6.71	6.94	6.93	6.42
Linnuliha (broileri kintsud)	3.00	2.96	2.98	2.99	2.91	2.85
Lihakonservid (kodulooma ja –linnu)	11.18	6.71	9.09	5.93	9.04	5.95
Keeduvorstid, viinerid	5.62	3.90	5.54	3.65	5.24	4.22
Suitsuvorstid	12.45	15.06	11.09	13.62	11.41	11.15
Suitsuliha	9.47	10.44	9.72	10.95	9.05	12.46
Leib (v.a tasku-, tera- ja koorikleib)	2.00	2.03	2.03	2.11	2.06	2.15
Nisujahu (v.a käsitöö- ja täisterajahu)	0.69	1.00	0.68	0.89	0.66	0.84
Küpsised (ilma täidiseta pakiküpsised)	3.92	4.53	5.11	4.17	5.11	4.03
Õlu (0,33-0,5 L plekkpurgid) €/l	3.81	3.12	2.52	2.91	2.83	3.25
Viin (35-45% 0,7-1 L pudelid) €/l	21.02	28.87	20.83	26.93	21.41	29.14
Mahlad, nektarid (1 L õunamahlad) €/l	1.18	2.12	1.12	1.84	1.09	2.03
Kaerahelbed	1.95	1.64	2.06	1.65	2.06	1.59
Konservkurk (1 L klaaspurgis terve kurk)	3.39	2.88	3.09	2.59	3.01	2.45
Värske kala (forell või forellifilee)	10.99	11.14	8.99	8.01	10.99	8.49

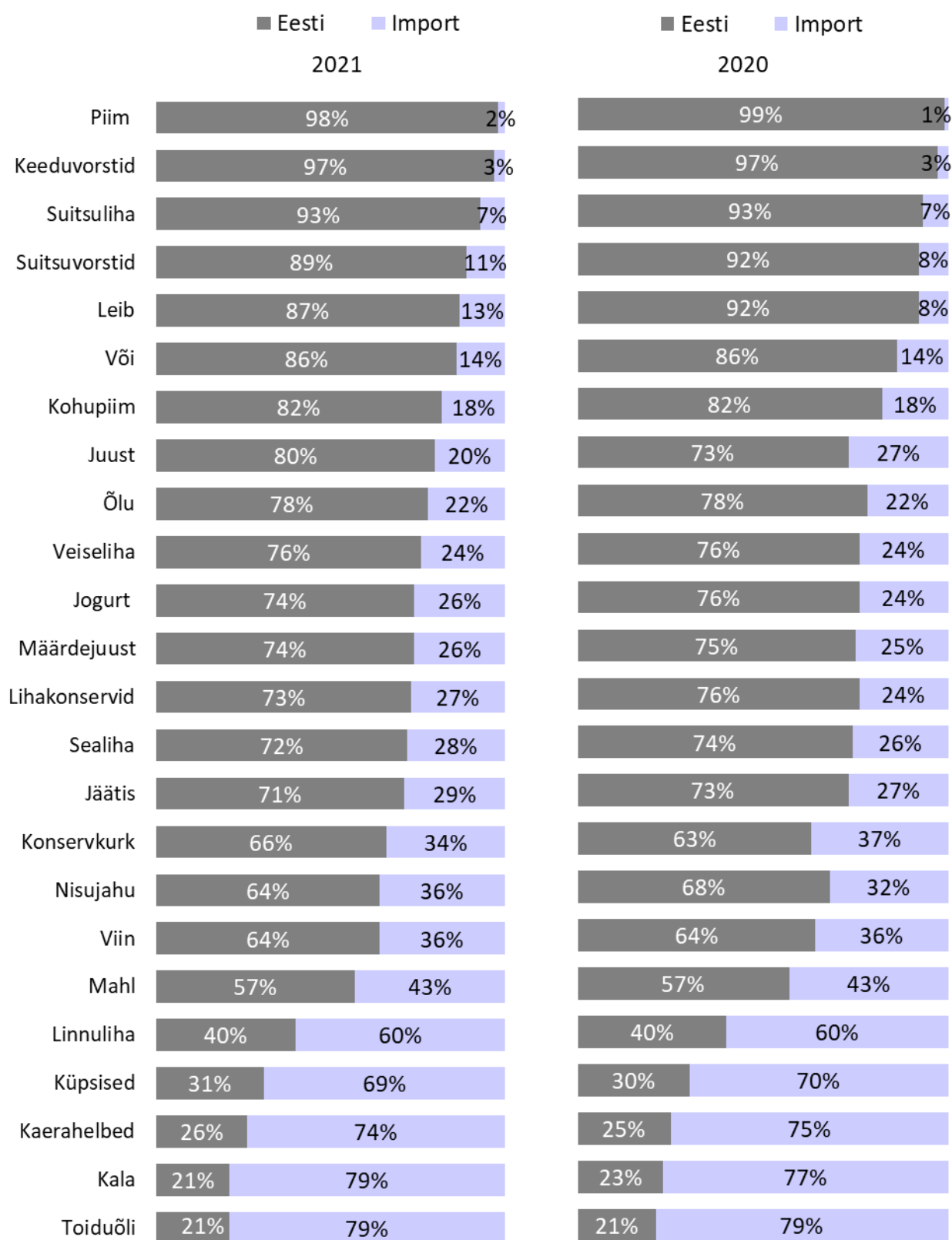
Allikas: Eesti Konjunkturiinstituut

Tabel 1.3. Kodumaiste ja importkaupade osakaal tootegrupi käibes %

	2021 Eesti kaup	2021 Import	2020 Eesti kaup	2020 Import	2019 Eesti kaup	2019 Import
Piim	98	2	99	1	99	1
Juust	80	20	73	27	69	31
Määrdejuust	74	26	75	25	73	27
Jogurt	74	26	76	24	78	22
Või	86	14	86	14	80	20
Kohupiim	82	18	82	18	82	18
Jäätis	71	29	73	27	69	31
Toiduõli	21	79	21	79	21	79
Veiseliha	76	24	76	24	74	26
Sealiha	72	28	74	26	70	30
Linnuliha	40	60	40	60	37	63
Lihakonservid	73	27	76	24	79	21
Keeduvorstid, viinerid	97	3	97	3	99	1
Suitsuvorstid	89	11	92	6	96	4
Suitsuliha	93	7	93	7	96	4
Leib	87	13	92	8	95	5
Nisujahu	64	36	68	32	61	39
Küpsised	31	69	30	70	27	73
Õlu	78	22	78	22	68	32
Viin	64	36	64	36	64	36
Mahlad, nektarid	57	43	57	43	57	43
Kaerahelbed	26	74	25	75	24	76
Konservkurk	66	34	63	37	63	37
Värske kala	21	79	23	77	20	80

Allikas: Eesti Konjunkturiinstituut

Joonis 1.2. Kodumaise kauba osatähtsus käibes

2. Kaupluste omamärgitoodete, kodumaiste ja imporditud toidukaupade ja jookide hinnavõrdlus

Tabel 2.1. Eesti, imporditud ja kaupluste omamärgitoodete jaehinnad kauplustes (€/kg)

	Toote päritolu			Eesti toote hinnaindeks, kui kaupluste oma- märgitoodete=100
	Eesti toode	Import- toode	Kaupluste omamärgi- toode	
Või (maitsestatamata)	9.27	11.37	6.86	135.0
Maasikajogurt (1 kg pure)	1.53		1.29	118.2
Maasika joogijogurt (1 kg kile)	1.01		1.19	84.5
Sulatatud juust karbis (maitsestatamata)	6.17	8.05	4.66	132.5
Koorejäätis (1 l, vanilje maitseline)	6.02	5.27	4.63	130.1
Puurikana munad (M 10 tk; €/10 tk)	1.48	1.24	1.15	127.9
Õrrekana munad (M 10 tk; €/10 tk)	1.72	1.72	1.69	102.0
Nisujahu (2 kg pakend)	0.68	0.66	0.55	122.6
Kaerahelbed (500 g maitsestatamata)	1.81	1.18	0.95	190.5
Seakaelakarbonaad (maitsestatamata, jahutatud tükina või lõikudena)	6.95	5.54	6.56	106.0
Maksapasteet	6.12	5.44	4.83	126.6
Terved marineeritud suured kurgid (kuni 1 kg ; €/kg neto ehk kurgi kaalus)	4.91	3.87	3.24	151.5
Maasikamoos	6.33	6.59	4.37	144.9
Rapsiõli (€/l)	2.31	1.83	1.73	133.2
Pelmeenid lihaga (300-500 g pakend)	4.27	3.97	3.20	133.5
Lehttaigen, pärmilehttaigen (ca 500 g)	2.67	3.06	2.54	105.3
Õunamahl (1 l pure, plast)	1.12	1.83	1.03	108.3
Gaseeritud joogivesi maitsestatamata (1,5l; v.a mineraalvesi; €/l)	0.44	0.54	0.36	124.2
Gaseerimata joogivesi maitsestatamata (1,5l; v.a mineraalvesi; €/l)	0.44	0.46	0.34	129.0

Allikas: Eesti Konjunkturiinstituut

3. Mahetoidukaupade ja -jookide sortiment, hinnavõrdlus tavatoodetega

Tabel 3.1. Kodumaiste mahetoidukaupade sortiment Eesti kauplustes (toodete arv)

	2014*	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Piimatooted	76	86	124	121	149	150	156	184
Lihatooted	68	107	109	121	129	132	120	135
Munad	13	8	9	9	11	12	15	15
Mesi, meetooted	43	70	44	45	51	56	63	62
Tera-, kaunvilja ja õlitooted	293	304	282	311	327	336	357	397
sh teravilja- ja jahutooted		206	199	213	196	204	220	264
pagari- ja kondiitritoored		83	65	68	100	98	105	102
kaunviljatooted		8	12	20	21	22	21	21
õlid		6	6	10	10	12	11	10
Kartul, köögivilja ja neist tooted	111	184	209	205	244	252	262	293
sh kartul		18	8	13	23	21	29	27
köögiviljad		132	167	164	202	210	211	220
köögiviljad töödeldult		34	34	28	19	21	22	36
Puuvili, marjad ja neist tooted	153	178	202	226	230	232	251	240
sh puuviljad, marjad		31	28	47	54	56	57	52
puuviljad, marjad töödeldult		147	174	179	176	176	194	188
Beebitoidud		9	12	13	24	32	48	64
Maitse-, ravimtaimed, teed, kohv	210	275	312	235	241	245	281	320
Maiustused	55	75	79	81	81	93	123	125
Valmistoidud, magustoidud		9	6	35	85	90	91	81
Alkohol		1	3	8	22	29	31	32
Muud (seened, lina- ja kanepi- tooted, puumahlad, -siirupid jt)	9	8	18	38	101	120	133	129
Kokku	1031	1328	1409	1448	1695	1779	1931	2067

2014.a kvartaalsed andmed, 2015-2021. a september + eelmiste kuude hooajalised kaubad.

* märts, juuni

Allikad: EMOR (2014), Eesti Konjunkturiinstituut (2015–2021)

Tabel 3.2. Kodumaiste mahetoodete ja tavatoodete jaehinna erinevused Eesti kauplustes 2021. aasta septembris (tavatoote jaehind=100)

Mahetoode	Tavatoode	Mahetoote hind (tavatoode=100)
Piimatooted		
Mahepiim 4% (1-liitrine pakend)	Tavapiim 3,5% (1-liitrine pakend)	153
Mahepiim 4% (1-liitrine pakend)	Tavataispiim 3,8-4,2% (1-liitrine pakend)	127
Maitsestatamata mahejogurt	Maitsestatamata tavajogurt (suurtootja)	100
Mahekohupiim vaniljega	Tavakohupiim vaniljega (suurtootja)	144
Mahejuust (poolköva)	Tavajuust (poolköva, suurtootja)	154
Mahešokolaadijäätis (>400g pakend)	Tavašokolaadijäätis (>400g pakend)	303
Munad		

Mahetoode	Tavatoode	Mahetoote hind (tava-toode=100)
Mahemuna M (10 tk)	Tavamuna M (10 tk)	190
Mahemuna L (10 tk)	Tavamuna L (10 tk)	204
Lihatooted		
Mahelihaveise hakkliha jahutatud	Tavaveise hakkliha jahutatud	117
Mahelihaveise antrekoot jahutatud	Tava lihaveise antrekoot jahutatud	54
Mahelihaveise välisfilee jahutatud	Tava lihaveise välisfilee jahutatud	74
Mahelihaveise kuubikud jahutatud	Tavalihaveise kuubikud jahutatud	76
Mahetäissuitsuvorst	Tavatäissuitsuvorst	174
Teravilja- ja jahutooted		
Mahenisujahu (püül)	Tavanisujahu (kõrgem sort, suurtootja)	296
Maherukkijahu	Tavarukkijahu (suurtootja)	250
Maheodrajahu	Tavaodrajahu (suurtootja)	215
Mahekaerahelbed	Tavakaerahelbed (suurtootja)	211
Pagari- ja kondiitritooted		
Maheleib	Tavaleib	280
Maheleib	Tavaleib käsitöö	138
Kartul		
Mahekartul lahtine	Tavakartul lahtine	264
Mahekartul pakitud	Tavakartul pakitud	231
Köögivil		
Maheporgand lahtine	Tavaporgand lahtine	603
Mahekaalikas	Tavakaalikas	236
Mahepeet	Tavapeet	440
Mahepeakapsas	Tavapeakapsas	673
Maheküüslauk	Tavaküüslauk	336
Puuviljad ja marjad		
Maheõun	Tavaõun	113
Maheastelpajumoos	Tavaastelpajumoos	162
Mahemaasikamoos	Tavamaasikamoos	203
Mahemustikamoos	Tavamustikamoos	186
Mahevaarika-mustsõstramoos	Tavavaarika-mustsõstramoos	190
Mahe õunamahl naturaalne (0,5-1-liitrine pakend)	Tavaõunamahl naturaalne (0,75-1-liitrine pakend)	191
Mesi		
Mahemesi lisandita (400-500g pakend)	Tavamesi lisandita (400-500g pakend)	127
Maitse- ja ravimtaimed, -teed		
Mahekibuvitsatee	Tavakibuvitsatee	101
Mahekummelitee	Tavakummelitee	124
Mahepiparmünditee	Tavapiparmünditee	124
Õlid		
Maherapsiõli	Tavarapsiõli (suurtootja)	357

Allikas: Eesti Konjunkturiinstituut

Tabel 3.3. Kodumaiste mahetoidukaupade ja tavatoodete keskmised jaehinnad Eesti kauplustes (€/kg)

	2014*	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Piimatooted								
Mahepiim 4%, l	1.29	1.26	1.22	1.25	1.27	1.25	1.30	1.27
Tavapiim 3,5%, l	0.87	0.73	0.75	0.86	0.84	0.80	0.85	0.83
Tavatäispiim 3,8-4,6%, l		0.96	1.02	1.03	1.08	1.02	1.00	0.97
Maitsestatamata mahejogurt (400g pakend)	1.91	2.42	2.50	2.54	2.50	2.53	2.93	3.06
Maitsestatamata tavajogurt (400-500g pakend)	1.56	2.81	2.85	2.93	2.90	2.93	2.86	3.11
Mahekohupiim vaniljega	5.34	5.94	6.06	6.13	6.13	6.11	6.76	6.64
Tavakohupiim vaniljega		3.48	3.70	3.90	4.07	4.01	4.26	4.23
Mahejuust (poolköva)		14.55	14.99	12.72	13.66	13.44	13.21	13.42
Tavajuust (poolköva, suurtootja)		7.98	7.24	8.32	8.34	8.47	8.47	8.52
Mahešokolaadijäätis (>400g pakend)		14.87	14.75	15.41	15.74	15.88	16.17	18.58
Tavašokolaadijäätis (>400g pakend)			5.73	6.42	6.59	7.08	7.42	7.31
Munad								
Mahemunad M, 10 tk	2.92	3.24	3.15	3.07	3.32	3.21	3.41	3.24
Tavamunad M, 10 tk		1.43	1.36	1.37	1.86	1.78	1.74	1.65
Mahemunad L, 10tk		3.35	3.48	3.52	3.75	3.88	3.88	3.75
Tavamunad L, 10 tk		1.47	1.38	1.41	1.71	1.74	1.79	1.80
Lihatooted								
Mahelihaveise hakkliha jahutatud		8.03	8.60	8.28	8.44	8.50	8.38	8.59
Tavaveise hakkliha jahutatud		5.36	6.01	6.52	5.79	5.98	6.15	6.88
Mahelihaveise antrekoot	15.68	12.59	12.45	13.89	14.26	14.13	16.03	14.79
Tavalihaveise antrekoot			12.44	13.52	14.45	19.60	24.59	27.80
Mahelihaveise välisfilee	16.39	15.32	19.90	21.57	20.75	18.79	20.16	19.25
Tavalihaveise välisfilee (laagerdunud)		11.49	18.66	23.59	25.27	26.16	27.06	27.51
Mahelihaveise kuubikud		13.31	15.05	16.91	16.82	15.88	14.32	15.01
Tavalihaveise*** kuubikud, strogonov, guljašš			9.99	15.03	16.86	18.69	17.42	18.29
Mahetalle tagatükk jahutatud		14.21	14.96	14.99	15.63	15.87	15.57	15.62
Mahetäissuitsuvorst			21.38	21.49	21.51	21.49	21.90	22.29
Tavatäissuitsuvorst			12.01	11.91	12.06	13.25	13.65	12.92

	2014*	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Teravilja- ja jahutooted								
Mahenisujahu (püül)	1.77	2.13	2.02	2.05	2.15	2.13	2.18	2.13
Tavanisujahu (k.s, suurtootja)	0.87	0.62	0.60	0.66	0.72	0.75	0.68	0.75
Maheerukijahu	1.74	2.09	2.12	2.04	1.85	2.25	2.06	2.16
Tavarukijahu (suurtootja)		0.75	0.66	0.68	0.69	0.75	0.79	0.84
Maheodrajahu	2.07	2.12	2.08	2.02	2.11	1.82	1.78	1.78
Tavaodrajahu (suurtootja)		0.97	0.92	1.03	1.23	1.04	0.97	0.99
Mahekaerahelbed		3.05	3.06	3.02	3.19	3.27	3.03	3.13
Tavakaerahelbed		1.79	1.48	1.47	1.47	1.48	1.45	1.41
Pagari- ja kondiitritooted								
Maheleib	3.53	3.08	5.50	5.43	5.59	5.72	5.67	5.55
Tavaleib	1.83	1.43	1.76	1.75	1.81	1.93	1.97	1.96
Tavaleib käsitöö		2.42	2.75	3.10	3.10	3.42	3.58	3.98
Kartul								
Mahekartul, lahtine	0.78	0.79	1.06	1.16	1.07	1.38	1.47	1.57
Tavakartul, lahtine	0.37	0.24	0.36	0.45	0.50	0.54	0.46	0.54
Mahekartul, pakitud		1.03	1.36	1.56	1.62	1.54	1.77	1.91
Tavakartul, pakitud	0.88	0.76	0.79	0.85	0.86	0.99	0.89	0.96
Köögivili								
Maheporgand, lahtine	1.82	2.53	1.51	1.51	1.89	2.49	1.66	2.20
Tavaporgand, lahtine	0.49	0.28	0.32	0.37	0.53	0.62	0.42	0.43
Maheporgand, pakitud		3.59	2.89	2.08	2.85	3.74	2.41	3.25
Tavaporgand, pakitud	0.77	1.07	1.03	1.11	1.42	1.43	1.21	1.32
Mahekaalikas	1.35	3.80	1.88	1.78	2.47	3.17	2.38	2.41
Tavakaalikas		0.53	0.64	0.77	0.78	0.89	1.15	1.20
Mahepeet	1.67	2.00	1.89	1.55	2.14	3.23	2.23	2.44
Tavapeet		0.41	0.38	0.46	0.53	0.71	0.36	0.54
Mahepeakapsas	1.69	2.54	1.98	1.60	1.97	3.09	2.22	2.40
Tavapeakapsas		0.24	0.36	0.38	0.40	0.71	0.37	0.38
Maheküüslauk		11.15	16.85	13.97	19.63	15.35	19.26	20.82
Tavaküüslauk		7.22	9.59	9.07	7.67	8.2	7.14	7.81
Puuviljad ja marjad								
Maheõun	2.65	3.14	2.81	2.84	3.29	3.51	4.01	4.79
Tavaõun	1.88	2.25	1.71	1.92	2.26	2.16	2.51	2.81
Maheastelpajumoos	14.70	12.66	14.10	14.47	15.58	15.99	16.74	17.59
Tavaastelpajumoos			13.04	11.76	13.19	11.85	11.35	11.38
Mahemaasikamoos	13.80	14.74	14.41	15.27	15.84	15.98	15.86	15.10

	2014*	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Tavamaasikamoos		5.98	6.35	6.13	6.64	7.10	7.52	7.56
Mahevaarikamoos			14.69	14.69	13.58	15.43	16.90	17.08
Tavavaarikamoos		5.81	6.20	6.51	6.82	6.95	7.48	7.96
Mahemustikamoos	13.90	14.93	16.07	15.60	16.28	15.92	15.80	15.45
Tavamustikamoos		6.64	6.64	7.08	7.51	7.47	8.10	8.30
Mahe õunamahl naturaalne (0,5-1-liitrine)		3.71	4.64	4.50	4.68	4.82	5.32	4.97
Tavaõunamahl naturaalne (0,75-1-liitrine)			3.39	3.22	3.54	3.38	3.92	3.10
Mesi								
Mahemesi (0,4-0,5 kg pakend)	12.65	16.95	15.96	16.63	20.41	18.68	17.47	15.97
Tavamesi (0,4-0,5 kg pakend)		9.90	10.39	11.03	12.03	11.33	11.64	11.49
Maitse- ja ravimtaimed (10 g hind)								
Mahekibuvitsatee, -marjad	0.30	0.33	0.39	0.46	0.46	0.49	0.50	0.48
Tavakibuvitsatee, -marjad		0.48	0.45	0.48	0.48	0.50	0.52	0.51
Mahekummelitee	1.15	1.13	0.89	1.14	1.14	1.16	1.20	1.22
Tavakummelitee		0.76	0.94	0.88	0.90	0.99	0.97	0.99
Mahepiparmünditee	1.01	1.03	0.89	1.15	1.20	1.25	1.23	1.33
Tavapiparmünditee		1.13	1.07	1.10	1.03	1.04	1.00	1.22
Õlid								
Maherapsiõli		6.78	8.34	6.13	5.76	5.99	7.64	7.75
Tavarapsiõli (suurtootja)			1.82	1.86	1.77	1.74	1.79	2.14

Kvartaalsed andmed, v.a 2015. aastal, kui teostati hinnavaatlus ainult septembris.

2014. aastatel võisid hinnavõrdluses olla teised indikaatortooted ja pakendi suurused kui ülejäänud aastatel.

*märts, juuni

***tavaveiseliha hind 2020 ja 2021. aastall

Allikad: EMOR (2014), Eesti Konjunkturiinstituut (2015–2021).